

Nr 191.

Av herr **Wagnsson**, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition med förslag till lag om ändrad lydelse av 2 § 3 mom. samt 12 och 30 §§ skogsvårdslagen den 15 juni 1923 (nr 212) m. m.

I kungl. proposition nr 94 föreslås vissa betydande förändringar i förordningen angående skogsvårdsstyrelser. Av propositionen framgår, att Sveriges kommunaltjänstemannaförbund tidigare i remissyttrande till Konungen angående förslag avgivna av 1936 års skogsutredning bland annat föreslagit, att skogsvårdsstyrelsernas största tjänstemannakår, länsskogvaktarna, måtte tilldelas tjänstetiteln *skogskonsulenter*, samt att dessa tjänstemän tillförsäkras *besvärsrätt* hos skogsstyrelsen, resp. Konungen, i alla administrativa ärenden.

Som motiv för önskemålet om en förändrad tjänstetitel för länsskogvaktare har denna tjänstemannagrupp bland annat anfört:

Benämningen länsskogvaktare är så likalydande med titeln »skogvaktare», vartill den i dagligt tal vanligen förkortas, att namnen på två helt skilda och olikartade yrkesmannagrupper i realiteten blir ett och samma.

Namnet skogvaktare utgör icke någon erkänd benämning på en fackligt utbildad och kvalificerad skogstjänsteman, emedan ett mycket stort antal personer tillägnat sig denna titel utan att därför vara i besittning av vare sig sakkunskap, fackutbildning eller jämförlig tjänsteställning, och har följaktligen endast titeln gemensamt med länsskogvaktarna. Härvidlag hänvisas till bifogade yttranden av skogssakkunnigen i 1936 års skogsutredning, J. W. Jansén, samt Stockholms läns skogsvårdsstyrelse. Bil. 1 och 2.

Länsskogvaktarna utöva en praktisk pedagogisk verksamhet som skogliga instruktörer och konsulenter. De biträda den skogsägande allmänheten med planläggning och ledning av skogsvårdande företag samt genom praktiska anvisningar och råd i skogliga angelägenheter. De äro härvidlag vårdare av mycket stora och nationellt betydelsefulla ekonomiska värden. Tjänsten ställer bevisligen mycket höga krav på självständigt initiativ, sakkunskap och omdöme. 1936 års skogsutredning har framhållit, att arbetsuppgifternas natur uppdelar den skogsskoleutbildade personalen i två särskilda grupper, av vilka *den ena* innesluter »skogvaktare i egentlig bemärkelse, kronojägare m. fl., medan *den andra* utgöres av skogsvårdsstyrelsernas tjänstemän, länsskogvaktarna».

Länsskogvaktarna utöva det största personliga fackmannainflytandet på landets bondeskogsbruk och härmed på cirka 50 procent av Sveriges bästa skogsmarker. Den förtroendeställning länsskogvaktarna därvid böra intaga

i sitt förhållande till skogsägarna kräver en social ställning, som i allmänhetens ögon motsvarar det ansvarsfulla arbete de hava sig ålagt.

Länsskogvaktarna kunna utan tvekan betecknas som en elitkår, som efter lång och mycket omsorgsfull prövning utvalts av skogsvårdsstyrelserna bland det stora rekryteringsmaterial som skogsskolorna lämna.

Benämningen länsskogvaktare är missvisande och felaktig. Dessa tjänstemän utöva ingen vakttjänstgöring såsom namnet angiver. Det måste betecknas som en absurditet att en tjänstemannakår med rådgivande, instruerande och konsulterande verksamhet bland självägande svenska lantbrukare skall benämnas »vaktare».

Länsskogvaktarna arbeta hos myndigheter av statskommunal karaktär och äro till stor del avlönade med statsmedel. De äro underkastade ämbetsmannaansvar och utöva en verksamhet av tydligt statsintresse. Det synes då vara självfallet, att de böra bära ett namn, som täcker arbetsuppgiften och utesluter förblandning med privatpersonal av helt ovidkommande slag.

Från och med 1937 har skogsundervisningen vid statens skogsskolor undergått en betydande förbättring och intensifiering. Ett betydande antal länsskogvaktare har dessutom avlagt skogsmästareexamen vid statens skogsfortsättningskola. Även fackmän, utbildade vid skogshögskolans forstmästarkurs, inneha ordinarie länsskogvaktartjänst.

Den föreslagna titeln skogskonsulent ger på ett utmärkt sätt uttryck för här ifrågakarande tjänstemäns arbetsuppgift, varjämte de genom sagda benämning skulle befrias från den förklenande belastning i fackligt avseende, som följer med den nuvarande titeln. Även befattningshavarnas fackutbildning motsvarar enligt de anställdas mening tillfullo vad som skäligen kan krävas av denna titels bärare. Som bekant innehas titeln av hushållnings-sällskapens kvinnliga »hemkonsulenter», och olika firmor ha numera ofta »konsulenter», som tillhandagå kunderna med råd, anvisningar och demonstrationer vid inköp. Även ungdomssammanslutningar på landsbygden ha anställt »konsulenter», som biträda inom verksamheten. För övrigt synes det som om arbetsuppgiftens art och beskaffenhet snarare bör prägla tjänstetiteln än viss examen. Om emellertid titeln skogskonsulent icke anses lämplig, föreslås i stället titeln »skogsinstruktör».

Beträffande önskemålen om besvärsmått och statligt reglerade anställningsförhållanden åberopas vad ovan anförts i denna skrivelse samt dessutom, att länsskogvaktarnas rättssäkerhet, enligt vad erfarenheten visat, hittills icke varit den bästa eller stått i paritet med skyldigheter och ansvar.

Med stöd av det anförda hemställas,

att riksdagen vid behandlingen av Kungl. Maj:ts proposition nr 94 måtte taga hänsyn till vad ovan anförts.

Stockholm den 11 mars 1941.

Ruben Wagnsson.

Bilaga 1.

Transumt av skogsvårdsstyrelsens i Stockholms län svar å 1936 års skogsutrednings frågeformulär av december 1936.

I detta sammanhang vill styrelsen även fästa uppmärksamheten på önskvärdheten av att de ordinarie länsskogvaktarnas tjänsteställning åtminstone till namnet blir ändrad att mera motsvara det arbete som länsskogvaktarna numera verkställa. Dessa tjänstemän äro sålunda i mycket ringa grad att jämföra med skogvaktare. I stället består deras arbete i huvudsak i att vara rådgivare åt skogsägarna. Genom sin gedigna skogsskoleutbildning och många års träning under länsjägmästares ledning äro de även kvalificerade för att på ett tillfredsställande sätt lämna dylika råd.

Man torde vidare kunna påstå att framgången av en skogsvårdsstyrelsens verksamhet till mycket väsentlig del beror på, hur länsskogvaktarna fullfölja och utveckla dem lämnade direktiv. För att helt lyckas härmed måste emellertid dessa tjänstemän i allmänhetens ögon intaga en social ställning motsvarande det ansvarsfulla arbete de hava sig ålagt. Detta kan nog även sägas vara fallet i sådana län, där länsskogvaktarna huvudsakligen arbeta å bondeskogar. I ett län sådant som Stockholms, där länsskogvaktarna i stor utsträckning förordnas verkställa förrättningar å herrgårdsskogar, har det däremot visat sig, att ägarna av dylika — speciellt när desamma varit eller äro stockholmare — endast med viss tvekan mottagit biträde av personer, vilka de av okunnighet om verkliga förhållandena trott tillhöra en lägre tjänstemannaklass.

På grund av det anförda vill skogsvårdsstyrelsen föreslå att benämningen länsskogvaktare i förordningen angående skogsvårdsstyrelser utbytes mot exempelvis namnet skogsvårdskonsulenter.

Stockholm den 23 januari 1937.

SKOGSVÅRDSSTYRELSEN I STOCKHOLMS LÄN.

Carl Beck-Friis.

E. Hedemann-Gade.

Bilaga 2.

Avskrift av särskilt yttrande av herr Jansén, bifogat 1936 års skogsutrednings betänkande nr 2 av den 26 november 1938. Statens offentliga utredningar 1938: 58.

Särskilt yttrande av herr Jansén.

I skrivelse från Sveriges länsskogvaktareförbund har framställning gjorts, att 1936 års skogsutredning måtte medverka till att länsskogvaktaretiteln utbytes mot benämningen *skogskonsulent*. Även skogsvårdsstyrelsen i Stockholms län har gjort uttalande i samma riktning.

Ursprungligen har skogvaktaretiteln använts för personer, som haft till uppgift att bevaka skogen mot åverkan och obehörig jakt. Även fasta skogsarbetare, som erhållit i uppdrag att som bisyssla övervaka och förhindra tjuvskytte och åverkan, brukar benämnas skogvaktare. Länsskogvaktarna, som i regel benämnas enbart skogvaktare, bliva i många fall jämställda med dessa ofta oskolade skogvaktare, vilket menligt inverkar på det förtroende varav länsskogvaktarna äro beroende vid sin tjänsteutövning. Skogsvårdsstyrelsen i Stockholms län har gjort den erfarenheten, att vid upprepade tillfällen inträffat, att länsskogvaktare, som förordnats att handlägga sökt biträde, icke fått verkställa uppdraget, då en skogvaktare ansågs inkompetent.

Av det anförda torde framgå det motiverade i en titelförändring för länsskogvaktarna. Den föreslagna titeln, skogskonsulent, täcker på ett tillfredsställande sätt länsskogvaktarnas arbetsuppgift. Det vore därför lämpligt, att länsskogvaktareförbundets framställning bifölles och att titeln »länsskogvaktare» sålunda utbytes mot »skogskonsulent» i skogsvårdsstyrelseförordningen.

J. W. Jansén.